

Meghalt Dudás István elvtárs

Rövid szenvedés után, augusztus 18-án, 68 éves korában meghalt Dudás István elvtárs, a Szocialista Hazáért Erdemrend tulajdonosa. 1932-től tagja a pártnak. A felszabadulás után Kiskundorozsmán bekapcsolódott a pártmunkába. Részt vett a népi rendőrség megszervezésében. Az első között jelentkezett az 1956-os ellenforradalom leverése után a karhatalomba. Mint munkásör is becsülettel teljesítette kötelezettségét. Megkapta a Munkás-Paraszt Hatalomért Emlékérmét, a Tanácsköztársaság Emlékérmét, a Munkásör Szolgálatért Emlékérmét. Elvtársai, barátai búcsúznak a volt vöröskatonától, a kommunista párt odaadó harcosától. Élete, munkásmozgalmi tevékenysége nem merülhet feledésbe.

Dudás István elvtárs temetése augusztus 18-án, délután 4 órakor lesz a kiskundorozsmai temetőben.

Az MSZMP szegedi járási és dorozsmai községi bizottsága

Szegediek sikere az orosházi tájkiállításon

Nagydíjat kapott a kísérleti intézet és a falemezgyár

Orosháza újjászerveződésének 225. évfordulója alkalmából Békés és Csongrád megye mezőgazdasági termékeinek nagyszabású kiállítását rendezték meg a jubiláló városban, mint erről hírt adtunk.

A kiállítás számot ad a két megye mezőgazdaságának őrvenedtes fejlődéséről, de újdonságaival jelzi a további fejlődés várható irányát is. Rendezésével, szerveztségével szemléletesen mutatja a két megye termelvényeinek az ország élelmiszerellátásában játszott és egyre növekvő szerepét is. Termékeivel részt vesz a kiállításon az élelmiszeripar, a fa- és mezőgazdasági gépgyártó ipar számos üzeme is.

A reprezentatív tájkiállításon a Csongrád megyei és szegedi kiállítók közül Orosháza nagyját nyerte el bemutatott cikkeivel a makói Lenin Tsz (fejlett hagyományokért) a Dél-Alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet és a Szegedi Falemezgyár.

A Kísérleti Intézetnek a termőtájhoz szorosan igazodó kutatómunkáját, a növény-nemesítésben kiemelkedő tevékenységét jutalmazta a zsűri, a Szegedi Falemezgyár pedig bútorlapból, fűrészárból, lemezből készült termékeiért kapta Orosháza nagyját.

A tájkiállítás programjában számos előadás között ott találjuk a Kísérleti Intézet kutatóit, tudományos munkatársait is.

Recseg a bútor-„front”

Recseg a bútor, mert csak összeütötték, de nem élvezték meg az eresztékeket, mert surlódik a rosszul fölfüggesztett ajtó, mert lötyögnek a csiszolatlanul helyükre tett széklábak, s így tovább. Recseg azonban maga a bútorpiac is, ahogy erről lapunkban már írtunk. Recseg, mert szenved a kínálat-kereslet rossz illeszkedéséről, a csiszolatlan kapcsolatoktól az ipar és a kereskedelem között, mindazoktól a nehézségektől, melyek egyrésze objektív, rövid úton nem megszüntethetőnek ítélték, más része azonban jobb szervezéssel, becsületesebb munkával fől számolható lenne.

Emelkedett a bútorvásárlás 1960-ban 1960 millió forintért vásároltak hazánkban bútort, 1965-ben 2499 millió forintért. Tavaly már 3,2 milliárd forint értékű bútor talált gazdára, s számítások szerint 1970-re a vásárlás újabb háromszázmillióval növekedéssel, 3,5 milliárd forintba rúg majd. Becslések szerint 1975-ben 4,8 milliárd, 1980-ban 6,6, míg 1985-ben kilencmilliárd forint lesz a vásárlások összértéke a bútorpiacon. Legalábbis az igények ennek megfelelő dinamikával fejlődnek.

Ami a termelési oldalt illeti, tény, hogy a kereslet hosszú évek óta meghaladja a kínálatot. A növekedés gyors volt, s ma is az. A bútoripar üzemeinek nagy része ugyanakkor korszerűtlen, épületeivel felszereléssel nem ad módot a gyáripar-szerű termelésre. A munka jellemzője a legtöbb helyen ma is a kézzel, a nem motorikus eszközökkel végzett tevékenység. Jól jellemzi a helyzetet a bútorgyártás kapacitásmegoszlása.

A könyvgyártás minisztériumi vállalatai mindössze 36,1 százalékkal részesednek a teljes termelésből. A tanácsi vállalatok a bútortermelés 21, más minisztériumok vállalatjai 6,5, s a kisipari szövetkezetek 36,4 százalékát adják.

A megoszlás szemlélteti: szerkezetében, anyagi, technikai bázisában a bútoripar a kisipari szövetkezetek jellemzője, hiszen övék a legnagyobb részesedés. Az állami vállalatok ugyan összesen a termelés 63,6 százalékát adják, de az üzemek jórésze — különösen a tanácsi vállalatoknál — nélkülözi a modern

gépeket, a panelből épített bútorokhoz szükséges berendezéseket stb.

A korszerűtlen termelési mód a szűkös kapacitás csak nagy anyagi ráfordítással szüntethető meg, s hosszútávon ez, valamint az import növelése kínálja a megoldást. Rövidebb távra azonban kínálkozik jónéhány olyan feladat, melyek megvalósítása enyhítené a bútorpiac feszültségeit, csökkentené a „recsegés” forrásait. Az üzletekben például sok olyan vevő megfordul, aki az adott kínálatot nem kifogásolja, csupán a — méreteket! A lakás- és bútortervezők között ma még alig van kapcsolat, a kisméretű szobák berendezése éppen ezért nehezen oldható meg. Igen hamar mérés-kélné az ún. potenciális kereslet, ha végre létrejönne ez a kapcsolat a két szakma között, s ha a sokat hangoztatott kívánalom végre a gyakorlatban öltene testet: miszerint több, darabonként vásárolható bútort gyártson az ipar.

A meglévő kapacitások nem ésszerű hasznosítására mutat az is, hogy sok divatjamúlt, nehezen eladható bútor. Ugyanakkor a keresett típusokból soha nincs elég. A meglévő kapacitások, s az adott anyagok ésszerűbb — korszerűbb — fölhasználása, a termékösszetétel gyorsabb változtatása olyan feladat, amelyből nemcsak a vállalatokra, de az irányító szervezetekre is sokféle teendő háruul, ám a szükségeshez mérten jóval kisebb a ma tapasztalható aktivitás és kezdeményezés az érintetteknel.

K. S.

PIAC Sok a dinnye Alig változó áral

A tegnapi szegedi piacon a kereslet-kínálat mérlege néhány terményfélénel a vevő javára billent. Különösen őszibarackból és görögdi-nyéből hoztak a termelők nagy mennyiséget, ezeknek valamelyek csökkent is az árak. Baromfit is bőven találtunk, de az ára a múlt hetéhez képest alig változott, a tojásért viszont emelkedett, 1,80-at is elkértek darabjért. Hiába alkudoztak a háziasszonyok, nem engedtek sem a csirke, sem a kacsa árából, s így hiába bizonygatták, hogy kukoricán nevelkedtek, nem adták meg érte a 29—30 forintot. A szőlő továbbra is 6—10 forintba került, a paradicsom

után a paprika ára lassan esik, de még így is 4 forinton felül van.

Aru:	Árak (-tól, -ig)
Zöldbab, kg	2,00—4,00
Zöldborsó, kg	9,00—10,00
Kelkáposzta, kg	2,00—2,50
Vöröshagyma, kg	2,00—3,00
Fokhagyma, kg	24,00—25,00
Burgonya, kg	3,50—4,00
Uborka, kg	2,00—4,00
Paprika, kg	4,00—4,50
Sárgarépa, csomója	2,00—2,50
Zöltség, csomója	2,00—2,50
Görögdi-nye, kg	1,50—2,00
Sárgadinnye, kg	2,00—2,50
Szőlő, kg	6,00—10,00
Őszibarack, kg	3,00—5,00
Sárgabarack, kg	2,00—4,00
Körte, kg	2,00—6,00
Alma, kg	2,00—5,00
Ringló, kg	3,00—4,50
Szilva, kg	2,00—3,50
Tojás, db	1,30—1,80
Csirke, kg	28,00—30,00
Tyúk, kg	24,00—25,00
Kacsa, párja	80,00—90,00

Dél-amerikai fiúkkal találkoztam, és velük töltöttem egy hetet Moszkva környékén. Egy erdőben vakációztunk közösen. Nemzeti hovatartozásukat nem írom le, mert ez számukra veszélyes lehet. Hárman voltak egy testvérek, különböző, szovjet, egyetemeken tanuló fiatalok. S majd ha végeznek, elmennek haza, hogy nyomorúságos népüket, elesett nemzetüket segítsék. A fiúk más-más pályát választottak: orvos, mérnök, diplomata lesz belőlük.

A csöndes estében legszívesebben saját hazájuk soráról, jövőjéről beszélgettek velünk. Spanyol anyanyelvűek, de jól beszélnek az orosz és az angol. Kimondottan szép fiatal emberek, csokoládébarnák és finom lelkűek. Déli tüzeségük nem a bikaviadalok iránt érzékeny és lobbánékony, hanem a forradalom iránt. Hazájukban is győz majd a nép, és fölépítik ott is a szocializmust. Nem valószínű, hogy gerillaharcok útján, és nem is Che Guevara tanácsai szerint, hanem a marxista osztályharc elmélete alapján, hazájuk viszonyainak ismeretében. Komolyan és megfontoltan, felelősen mondják el véleményüket.

Eduardo a legidősebb közöttük, és ő is beszélt a legtöbbet. Fiatal fiúktól — alig múlt húsz esztendő az idősebb — még nem hallottam ennyire megfontolt, megtervezett egyéni jövőt, amely minden mozzanatában a so-

Eduardó

cialista világ eljövetelehez kötődik. Ha elvégzi tanulmányait, hazamegy és éli apja forradalmár életét. Vállalja a börtönt, üldözést, és meggyőződése, hogy közreműködően éri meg hazája felszabadulását. Megszűnik majd akkor a rettenetes nyomor, s az elmaradottság és tudatlanság, amelyben most a hatéves gyerek részegre issza magát rozspálinkából és ez egészen természetes.

Külön harcra kerül, hogy a feneketlen nyomor poklában kommunista, forradalmár családok megóvják gyerekeiket a testet-lelket pusztító alkoholizmustól és nikotintól (mert a hatéves gyerek már pipázik) és megtanulják az írást, olvasást. Sok kommunista, haladó ember társadalmi munkában tanítja, az élet megváltoztatására készíti fel lelki-leg a benszültöttek gyerekeit, mert ezek nem jutnak el rendes iskolába. S azután? Eljuttatni őket valahová — persze elsősorban a Szovjetunióba —, hogy ott szellemi szakmát tanulhassanak.

Ez a jöképű, művelt, okos és szép fiú életét arra tette fel, hogy műveltségét és farradalmi szellemét haza viszi. Nem akar elmenni a nyomorban szenvedő hazából. Arra készült, hogy visszamenjen oda és segítsen

kiemelni elesettségéből, kínos sorsából saját nemzetét. De először szükséges elzavarni onnan is a burzsoázit. Romantikus áhítat munkál a szavaiban, és olyan erős, szent hevület fűti, hogy lenyűgöz engem és a környezetemben levő magyarokat. Távoll áll tőlem hátsó gondolat, tisztátalan életerés. Ezért nem tudom elfelejteni Eduardót, s hirtelen az fordul meg a fejemben, hogy Ságvári Endre is ilyen lehetett.

A szovjet emberről és arról az országról olyan tiszteltudóan, áhítattal szökö, hogy valamennyien megalázkodtunk a meggyőződés és igazságérzet előtt. Hazájában vergődő, dologtalan, pálinkagözös elbutulás várna rá, és van egy ország, ahol tanulhat, felemelkedhet és hasznos emberré válhat... Így lesz Eduardóból, a dél-amerikai forradalmár gyerekeiből értelmiség és — kitűnő forradalmár.

Kitárulkozott a fiú és valamilyen spanyol nyelvű áldást mondhatott el, mert nem értettem, de átszellemlytem tekintetéből valami ilyesmire következtettem. Hiszen ők most hárman vannak itt, de sok-sok tízezer és talán még többen is Afrikából és Ázsiából, Dél-

Amerikából és máshonnan: a jövő szellemét, és az ehhez szükséges korszerű szakmát tanulják.

Eduardó már jól érti, hogy a világ mozgását befolyásoló szellem nagy laboratóriuma a Szovjetunióban van. A szovjet munkás és paraszt milliárdokat áldoz és szívesen teszi, hogy megtanítsa a világ négy tájáról mindazokat, akik oda jutnak. Megtanítja arra, hogy a jövő a kommunizmusé, de ezt mindennél a vállalkozó és értő népnek kell megteremtene. Ehhez pedig szellemre, képzettségre, műveltségére, értelmiségi szakemberekre van szükség. Ott, a világforradalmárok erre készülnek; tudják magukról, hogy a következő évtizedeket nekik szabja a történelem és ők írják a történelmet.

Amerika, Anglia, és Franciaország egyetemén is ezrével tanulnak dél-amerikaiak, afrikaiak és ázsiaiak. Ott is a jövőre készülnek. Egészen biztos, hogy más indítatásból és anyagi bázisról érkeznek oda sokan, mert egy rogadozó életrend tartó és újratereztő egyedek küldik onnan majd vissza munkára.

Eduardo már pontosan tudja ezt is. Elmondta, hogy nagyon nehéz küzdelemben valósul meg majd az új hazájában hiszen élet-halál harc folyik azért, hogy milyen legyen a kép a Földnek, most vajdó kontinensein.

Gaál András

Szeged szobrai

Mikó Imre

(1805—1867)

(27.) A Kolozsvári Erdélyi Múzeum alapítóját, a neves történetíró-többablakos mészkődombormű idezi fel a szegedi panteon látogatói előtt. A neobarokk stílusban készült alkotás Lőte Éva munkája.

VASÁRNAP, 1969. AUGUSZTUS 17.

DELMAGYARORSZAG 5